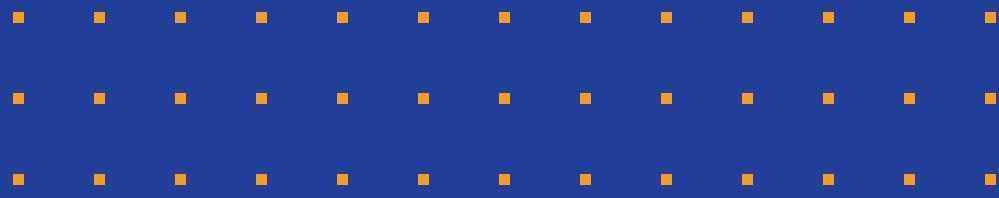

Avtale

**Samarbeid mellom helsetasjons- og skulehelsetenesta
og tannhelsetenesta i Hordaland**

"Tenner for livet"

Avtalen er utarbeid i samarbeid mellom

HORDALAND
FYLKESKOMMUNE

TANNHEIM
ROGALAND FKF

SGN OG FJORDANE
FYLKESKOMMUNE

Samarbeid mellom helsestasjons- og skulehelsetenesta og tannhelsetenesta i Hordaland

I tannhelsetenesta sitt arbeid for å gje tannhelsetilbod til prioriterte grupper og rusmisbrukarar, er det særleg tilbodet til personar under 3 år, personar med utviklingshemming, eldre, langtidssjuke og uføre i institusjon og heimesjukepleie og rusmisbrukarar at tannhelsetenesta har behov for samarbeid med kommunehelsetenesta/sosialtenesta for å kunna nå desse med behandlingstilbod.

For å kunna ivareta lovkrav og helsepolitiske mål er forpliktande samarbeid mellom forvaltningsnivåa nødvendig.

I den samanheng viser ein til Tannhelsetenestelova § 1-3, 1.ledd bokstav a, som heimlar dei prioriterte gruppene sin rett til gratis tannhelsehjelp.

I Lov om kommunale helse- og omsorgstenester m.m. § 1-1 nummer 5 står det at formål med lova er å sikre samhandling og at tenestetilbodet blir tilgjengeleg for pasient og brukar, samt sikre at tilbodet er tilpassa den enkelte sitt behov.

Vidare i § 3-1 fyrste ledd står det at kommunen skal sørge for at personar som oppheld seg i kommunen blir tilbudt nødvendige helse- og omsorgstenester. § 3-4, pålegg kommunane ei plikt til samhandling og samarbeid. M.a. skal kommunen samarbeide med fylkeskommune, regionalt føretak og stat sånn at helsetenestene i landet best mogleg kan verke som ei eining.

I forskrift om kommunanenes helsefremmende og førebyggande arbeid i helsestasjons- og skulehelsetenesta frå Helsedepartementet 3. april 2003 står: "Helsestasjons og skulehelsetenesta skal ha rutinar for samarbeid med fastlegane, med andre kommunale tenester, med tannhelsetenesta, med fylkeskommunen og med spesialisthelsetenesta."

Rettleiaren "Tenner for livet" (1999) frå Statens helsetilsyn slår fast at tannhelsetenesta må bidra med nødvendig opplæring og praktisk rettleiing av helsestasjonspersonell. Rettleiaren anbefaler at tannhelsetenesta har ansvar for at arbeidet kjem i stand.

Eit godt tilbod er avhengig av eit nært og forpliktande samarbeid mellom fylkeskommunale og kommunale tenester. Samarbeidet kan best sikrast gjennom skriftelege avtalar mellom partane der ansvar og oppgåver er tydleg fordelt og definert.

Både den fylkeskommunale tannhelsetenesta og den kommunale helsestasjons og skulehelsetenesta-, har ansvar for at personar som er definert i målgruppa får eit tilfredsstillande tannhelsetilbod.

Mål for tannhelsetenesta i Hordaland sitt tilbod:

Målgruppe: Barn og unge frå fødsel til og med det året dei fyller 18 år.

Mål: **Fremja god helse, førebyggja tannsjukdommar, og gje nødvendig tannhelsehjelp.**

Delmål: **Sikre barn og unge ei akseptabel oral helse.**

- Etablera gode samarbeidslinjer mellom helsestasjons- og skulehelsetenesta og tannhelsetenesta.
- Kvalitetssikra tannhelseinformasjonen slik at brukarane får eit heilskapleg bodskap.
- Helsestasjons- og skulehelsetenesta og tannhelsetenesta skal leggja tilrette for at foreldre/føresette blir i stand til å ivareta barn si tannhelse.
- Setja i verk helsefremmjande og førebyggande tiltak.
- Sikra at barn på 2 år blir inspisert i munnhola. Ved mistanke om karies, tannskadar eller særskilt informasjons og rettleatingsbehov skal barna henvisast til tannhelsetenesta i Hordaland.

Helsestasjons- og skulehelsetenesta og tannhelsetenesta har ulik organisering og er forankra på forskjellige forvaltningsnivå. Det betyr samarbeid på tvers av sektor og tenestegrense.

Arbeidet på tvers av sektorane blir i hovudsak styrt / regulert av følgjande regelverk:

Lover og regelverk

Lov om tannhelsetjenesten. LOV-1983-06-03-54

§ 1-3, 1. ledd bokstav a. Barn og ungdom fra fødsel til og med det året de fyller 18 år.

Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. LOV-2011-06-24-30

- § 1-1 Lovens formål
- § 1-2 Lovens virkeområde
- § 2-1 Forholdet til helsepersonelloven
- § 3-1 Kommunens overordnede ansvar for helse- og omsorgstjenester
- § 3-2 Kommunens ansvar for helse- og omsorgstjenester
- § 3-3 Helsefremmende og førebyggende arbeid
- § 3-4 Kommunens plikt til samhandling og samarbeid
- § 4-1 Forsvarlighet.
- § 7-1 Individuell plan.

Lov om statlig tilsyn med helse- og omsorgstjenes m.m. LOV-1984-03-30-15

- § 3 Plikt til å opprette internkontrollsistem og tilsyn med at det føres internkontroll.

Lov om pasient- og brukerrettigheter. LOV-1999-07-02-63

- Kap. 2 Rett til helse- og omsorgstjenester og transport.
- Kap. 3 Rett til medvirkning og informasjon.
- Kap. 4 Samtykke til helsehjelp.
- Kap. 5 Rett til journalinnsyn.
- Kap. 6 Barns særlege rettigheter

Lov om helsepersonell m.v. LOV-1999-07-02-64

- § 21 Hovedregel om taushetsplikt
- § 21a. Forbud mot urettmessig tilegnelse av taushetsbelagte opplysninger
- § 25 Opplysninger til samarbeidende personell

Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker. LOV 1967-02-10 nr 00

- §13 Taushetsplikt

Lov om folkehelsearbeid. LOV 2011-06-24 nr 29

- Kap. 2 Kommunens ansvar
- Kap. 4 Fylkeskommunens ansvar

Forskrift

Forskrift om kommunanenes helsefremmende og førebyggende arbeid i helsestasjons- og skulehelsetenesta fastsett av Helsedepartementet 3. april 2009.

Rettleiar

Tenner for livet – Helsefremmende og førebyggende arbeid. IS-2656

Samarbeidsavtale mellom helsestasjons- og skulehelsetenesta og tannhelsetenesta i Hordaland.

.....**kommune**

Målgruppa:

Barn og unge fra fødsel til og med det året dei fyller 18 år

Helsestasjons- og skulehelsetenesta sitt ansvar:

- 1** Delta på årlege samarbeidsmøte mellom helsestasjons og skulehelsetenesta og tannhelsetenesta i Hordaland.
- 2** Gje foreldre rettleiing / helseopplysing om tannhelse, kosthald, tannhygiene og fluor i samsvar med anbefalt helsestasjonsprogram 0 – 5 år.
Barnet skal henvisast til tannklinikken ved 1 til 2 års alder dersom:
 - det har spesielle lidingar/diagnosar som kan påverke munnhola (sjå vedlegg side 13.)
 - det har mangelfull hygiene og/eller begynnande karies.
 - føresette har særskilt informasjons og rettleatingsbehov (t.d. grunna språkvanskars, kosthald osv)
- 3** Inspeksjon av tanner og munnhole til barn på helsestasjon ved 2 årsalder. (jfr. anbefalt helsestasjonsprogram 0-5 år) (sjå vedlegg side 13.)
- 4** Målretta undersøking av tennene til barnet når det er tilstades orale risikofaktorar som for eks. medisinbruk, spesielle sjukdommar og syndrom, dårlig kosthald eller munnhygiene og henvise til tannhelsetenesta ved behov.
- 5** Sikre at oralhelse er ein naturleg del av helsestasjonen sitt helsefremjande og førebyggjande arbeid. I samarbeid med tannhelsetenesta leggja kommunen / området sin tannhelsestatistikk til grunn for planlegging av helsefremmande og førebyggande tiltak og på den måten bidra til å målretta folkehelsarbeidet.
- 6** Helsestasjons- og skulehelsetenesta og tannhelsetenesta samarbeider om helsefremjande og førebyggande tiltak der tannhelsetenesta kan bidra med sin kompetanse, slik at tannhelse blir ein integrert del av anna helsearbeid.

Tannhelsetenesta i Hordaland sitt ansvar:

- 1** Innkalla til forpliktande samarbeidsmøte mellom helsestasjons- og skulehelsetenesta og tannhelsetenesta i Hordaland og skrive referat fra møta (Skriftleg innkalling med sakliste)
- 2** Innkalla barn fra 3 års alder til tannhelsekontroll.
- 3** Følgje opp henvisingane som kjem frå helsestasjonstenesta. Gje tilbakemelding til helsestasjonstenesta, (skriftleg) vurdere og eventuelt initiere vidare oppfølging og samarbeid.
- 4** Gje opplæring/informasjon til helsestasjons- og skulehelsetenesta om, dei til kvar tid gjeldane, anbefalingane for god oral helse. På oppfordring frå helsestasjons- og skulehelsetenesta skal tannhelsetenesta holda undervising både for tilsette og for foreldre / barn.
- 5** Innhenta og videreforside statistikk om tannhelseutviklinga hjå barn og unge i området/ kommunen. Synleggjera om kommunen/ området har særskilte utfordringar med hensyn til born og unge si orale helse og saman med helsestasjons- og skulehelsetenesta vurdere tiltak og aktuelt samarbeid innan helsefremjande og førebyggjande arbeid som kan føre til god helse.

Avtale tilpassing

Denne sida kan nyttast dersom ein ynskjer endringar eller tilpassingar i avtalen.

HORDALAND
FYLKESKOMMUNE

Avtalen må reviderast ved endring i lovverket, organisering og anna som er avgjerande for samarbeidet. Avtalen må gjennomgåast årleg og skal gjelda fram til ny avtale blir utarbeidt og teken i bruk.

Kommunehelsenesta,
helsesøster

Tannhelsetenesta
i Hordaland

Dato: _____

Dato: _____

Namn: _____

Namn: _____

HENVISNING TIL TANNHELSETENESTA

FRÅ HELSESTASJONS- OG SKULEHELSETENESTA

Barnet sitt namn _____

Fødselsdato _____

Adresse _____

Telefon _____

Nasjonalitet _____

Språk _____

Behov for tolk Ja Nei

Føresette / verge sitt namn _____

Årsak til henvisning: _____

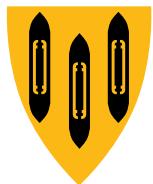
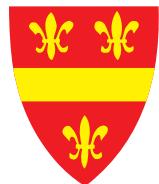
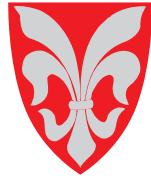
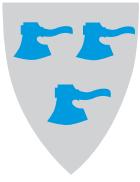
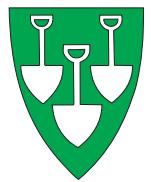
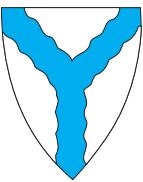
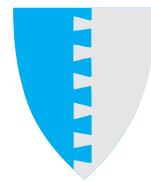
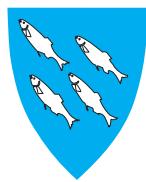
Eg samtykker i at tannhelsetenesta får informasjon om barnet mitt sin helse-tilstand og evnt. medisinbruk som har følgje for tannhelse og tannbehandling. Samt at tannhelsetenesta gir helsestasjonen tilbakemelding om behandling som kan ha følgje for barnet sin helsetilstand.

Henvising fra helsestasjon til tannhelsetenesta, Hordaland fylkeskommune for barn 0-3 år som har særskilt oppfylgingsbehov.

Barn som kjenner under følgjande kategoriar har ofte orale utfordringar og eit særskilt oppfylgingsbehov. For å unngå utvikling av karies m.m. skal / bør barna henviseast frå helsestasjon til tannhelsetenesta for 3 år salder:	Barna har risiko for dårligare tannhelse pga. spesielle forebyggande tiltak frå helsestasjon og tidspunkt for henvising til tannhelsetenesta:
<ul style="list-style-type: none"> Kronisk sjuke barn / Diabetes Ut frå sjukdommen sitt omfang må helsetasjon vurdera om det er behov for henvising til tannhelsetenesta. 	<ul style="list-style-type: none"> Barn som er mykje på sjukhus har ofte ete / drikkevanar som kan få konsekvensar for tannhelsa. <ul style="list-style-type: none"> Dårlig tannpuss Medisinbruk Sukkerhaltdig medikament <ul style="list-style-type: none"> Antihistamin set ned spyttselkresjon
<ul style="list-style-type: none"> Astma/allergi Ut frå sjukdommen sitt omfang må helsetasjon vurdera om det er behov for henvising til tannhelsetenesta. 	<ul style="list-style-type: none"> Skeptisk til us. i munnhola, viktig med tidleg tilvenning. <ul style="list-style-type: none"> Avvik i tannutvikling, overtalige tenner, misdanna tenner i spaiteområdet
<ul style="list-style-type: none"> Ansiktsspalter Henvis til tannklinikk. 	<ul style="list-style-type: none"> Skeptisk til us. i munnhola, viktig med tidleg tilvenning. <ul style="list-style-type: none"> Avvik i tannutvikling, overtalige tenner, misdanna tenner i spaiteområdet
<ul style="list-style-type: none"> Hjarte-/karsjukdommar Ut frå sjukdommen sitt omfang må helsetasjon vurdera om det er behov for henvising til tannhelsetenesta. 	<ul style="list-style-type: none"> Førkjem emaljedefekt pga. nedsett øksygennemteinning i fosterlivet. <ul style="list-style-type: none"> Auka fare for karies pga. ofte vanskeleg å ete - slapp, pusteproblem, oppkast mm. Bruk av medikament
<ul style="list-style-type: none"> Down`syndrom Henvis til tannklinikk. 	<ul style="list-style-type: none"> Ofta liten overkjeve og underbitt eller open bitt, dårlig slutning som fører til munnpusting <ul style="list-style-type: none"> Munnpusting → torr munn → auka fare for karies / tannkjøtbetennelse Dårlig muskelfunksjon i munn / munnhole → auka fare for karies / tannkjøtbetennelse Mange har medfødt hjartefeil
<ul style="list-style-type: none"> Cerebral parese Henvis til tannklinikk. 	<ul style="list-style-type: none"> Kraftige muskelkontraksjonar / pluteleg samanbiting kan gjøre det vanskeleg med tannpuss og tannbehandling <ul style="list-style-type: none"> Utsett for tannskadar

<ul style="list-style-type: none"> Andre medfødde hjerneskadar / syndrom Ut fra sjukdommen sitt omfang må helsestasjon vurdera om det er behov for henvisning til tannhelsetenesta 	<ul style="list-style-type: none"> Forstyrring i utviklinga av temner, munnslimhinne eller kjeve Nedsett muskelkraft kan påverka suging, tygging, sveveling, talefunksjon og kjeveutvikling Hud og slimhinnessjukdommar kan gje utslag i munnhola Mange syndrom har karakteristiske ansikstrek, tannform og derav avvikande tannstilling 	<ul style="list-style-type: none"> Helsestasjon må ha ekstra fokus på kosthald, taumpuss og fluor frå tannframbrøt. Henvise til tannklinik frå $\frac{1}{2}$ års årsalder / tannframbrøt. Tannhelsepersonell bør delta i ansvarsgruppe ved sak.
<ul style="list-style-type: none"> Barn frå innvandrarfamiliar med språklege utfordringar og auka informasjonsbehov. Henvis til tannklinik. 	<ul style="list-style-type: none"> Sukkerhaldig kosthald Sukkerhaldige drikker td. på tåteflasker. Ikke tradisjon for systematisk munhygiene 	<ul style="list-style-type: none"> Helsestasjon må ha ekstra fokus på kosthald, taumpuss og fluor frå tannframbrøt. Henvise til tannklinik frå $\frac{1}{2} - 1$ årsalder / tannframbrøt.
<ul style="list-style-type: none"> Barn i sosial risikosituasjon Henvis til tannklinik. 	<ul style="list-style-type: none"> Omsorgsvikt 	<ul style="list-style-type: none"> Henvise til tannklinikken ved mistanke om mangefull oral hygiene.

Ide til skjema er henta frå Tannhelsetenesta i Telemark.

HORDALAND
FYLKESKOMMUNE

Den offentlege tannhelsetenesta